

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	BaO
Instellingsnummer	118463
Instelling	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs
directeur	Rudi WOUTERS
adres	Stationsstraat 32 - 3840 BORGLOON
telefoon	012-74.13.95
fax	012-74.64.94
e-mail	bs.borgloon@rago.be
website/URL	www.bsdelinde.be
Inrichtende macht/Bestuur	113928 - SG 13 Lanaken-Tongeren-Sint-Truiden te TONGEREN
adres	Oude Kerkhofweg 1 - 3700 TONGEREN
Scholengemeenschap	118877 - BaO/BuBaO te GINGELOM
adres	Nielstraat 1_A - 3890 GINGELOM
CLB	114371 - CLB v/h GO Zuid-Limburg (Tongeren) te TONGEREN
adres	Sacramentstraat 70 - 3700 TONGEREN
Tijdstip doorlichting	van 16 november 2009 tot 19 november 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Erik Kortleven
Teamleden	Paul Lemmens
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	02 december 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	10
5.3	Tevredenheid	10
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	11
6.1	Algemeen	11
6.2	Personeel	11
6.3	Logistiek	11
6.4	Onderwijskundig	12
7	STERKTES EN ZWAKTES	14
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	14
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	14
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	14
8	ADVIES	15
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	16

1 INLEIDING

Van 16 november 2009 tot 19 november 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
 - de naleving van de onderwijsregelgeving;
 - de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.
- Overeenkomstig het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- groeiende taalheterogeniteit
- toename ouders met vervangingsinkomen
- stijgend percentage GOK-leerlingen
- onstabiel personeelsbestand (opeenvolgende wissels, veel tijdelijke vervangingen)

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

Leergebied

Nederlands

wereldoriëntatie

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied

Nederlands

wereldoriëntatie

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen

Kwaliteitszorg

Kwaliteitssysteem

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

De Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs 'De Linde' slaagt erin om de leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie – de leergebieden in de focus – te realiseren. De teamleden zijn vertrouwd met de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen. Die zijn inspirerend als bronnenboek en richtinggevend als referentiekader en bewerkstelligen daardoor een rijkere invulling van het aanbod en een bewuster nastreven van de voorgeschreven doelen. De realisatie van die leerplannen doet de school ondanks een toename van taalzwakke kinderen en een aanzienlijke neveninstroom van leerlingen met leerproblematiek.

Mede aan de basis daarvoor ligt een zorgvisie die ingrijpt op school, leraar- en leerlingenniveau. De klasleraar is daarbij de hoofdverantwoordelijke en de verstrekker van eerstelijns hulp. Hij begeleidt de leerlingen zoveel als mogelijk – indien nodig ook geïndividualiseerd – binnen het onderwijsleertraject. Daarnaast is er leerlingenbetrokken ondersteuning van de zorgleraren. Transparante afspraken, procedures, structuren en methodiek om leerachterstanden en uitval zo goed als mogelijk op te vangen en weg te werken, scheppen een onderbouwd en zorgbreed kader.

Ook inzake sociaal emotionele begeleiding legt de school heel wat goede initiatieven aan de dag. Basis voor die begeleiding is een structuurduidelijke schoolorganisatie met aandacht voor een positief klasklimaat en kansen voor de leerlingen om zich dynamisch-affectief te ontwikkelen. Anders dan voor de cognitieve ontwikkeling brengt de school de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen minder gestructureerd in kaart. De vele – meestal momentane – aantekeningen over het gevoelsleven van de leerlingen, hun sociale vaardigheden en competenties, zijn daardoor mogelijk minder preventief en pro-actief bruikbaar.

Centrale tests geven aan dat bepaalde leerdomeinen van Nederlands en wereldoriëntatie niet scoren zoals de school verwacht. Voor Nederlands zet de school momenteel sterk in om de resultaten van lezen te verbeteren. Ze introduceerde daartoe een nieuwe leesmethode en een specifieke methodiek. De school meent te mogen stellen – zich steunend op de resultaten van toetsen voor technische leesvaardigheid – dat zij positieve effecten vaststelt via deze aanpak.

De keuze van de pijler taalvaardigheid binnen het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) toont aan dat de school rekening houdt met haar instroom. In de kleuterafdeling richten de GOK-acties zich op spreken en luisteren. Communicatiebevorderende activiteiten leggen een basis om daar meer aandacht aan te besteden. Opvallend evenwel is dat de school- en de instructietaal minder aandacht krijgen bij de uitwerking van de thema's. De kleuteronderwijzeressen geven zelf aan dat de huidige streefwoordenlijst niet accuraat is en ook niet meer intentioneel wordt aangewend. In de lagere afdeling krijgen vooral spelling en lezen sterke aandacht via bijkomende leerpakketten en een specifieke aanpak. Voor schrijven en taalbeschouwing zijn er eveneens uitgewerkte leerlijnen. Die zijn er niet voor spreken en luisteren. Voor die domeinen geven de leraren aan dat ze tijdens lesactiviteiten ruime aandacht krijgen, maar het blijft onduidelijk hoe de school daarbij de continuïteit en de gradatie in het oog houdt en de taalvaardigheidsprincipes daarop toepast.

De leerplandoelen en de aandacht voor de domeinen vormen de basis om in het kleuteronderwijs wereldoriëntatie gradueel en harmonisch in de themawerking te verankeren. Onder meer de levensechte en rijke klasinrichting prikkelt de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters bij het verkennen en het begrijpen van de hen omringende wereld.

Het lager onderwijs introduceerde een nieuw leerpakket voor wereldoriëntatie met als hoofddoel te bewaken dat alle domeinen aan bod komen. Ook wil de school daarmee de verticale samenhang versterken en de leerplanrealisatie nastreven. De door de pedagogische begeleidingsdienst aangereikte leerlijn voor tijd, gaf aan dit domein een vernieuwende en sturende impuls inzake de graduele opbouw van het aanbod vanuit de leerplannen, het afstemmen en in het klasbeeld brengen van de tijdlijnen, de aandacht voor actualiteit en levenslijnen en geldt hierdoor als voorbeeld van goede praktijk voor de implementatie en de transfer voor aankomende nieuwe leerlijnen binnen dit leergebied. Projecten, leeruitstappen en extramurosactiviteiten onderbouwen en verrijken eveneens het wereldoriënterend onderricht. De klasinrichting is evenwel niet overal even functioneel om accuraat in te pikken op wereldoriënterende prikkels. Er is enerzijds wel veel aandacht voor tijdlijnen die weliswaar nog aan functionaliteit kunnen winnen, anderzijds is er in meerdere klassen 'geen plaats' voor geografische kaarten of ontbreken gewenste klassikale didactische elementen. Via eigen tests trachten de leraren na te gaan of de leerlingen de leerstof beheersen. Er is daarin nog veel verscheidenheid. De meeste leraren stellen haast enkel kennisvragen, terwijl sommigen ook vaardigheden en attitudes sporadisch observeren. Nagaan of de leerlingen de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden kunnen transfereren naar andere situaties komt niet of nauwelijks voor.

Een aantal beleidsmatige stappen geven aan dat de school het ernstig neemt met haar interne kwaliteitszorg. Initiatieven zoals de afname en de analyse van centrale tests en genormeerde toetsen geven dat mee aan. Die zijn aanleiding tot bijstellingen voor Nederlands en wereldoriëntatie. Zo wil de school goede onderwijsoutput realiseren. Normstelling is daarbij nog nauwelijks aan de orde. De aandacht voor communicatie en interne expertise-uitwisseling, het volgen van bijscholingen, het inhalen van externe expertise, de cyclische analyse en de bijsturing van het beleid voor gelijke onderwijskansen verwijzen naar structuren, procedures en geplogenheden die de interne kwaliteit onderbouwen.

Basisschool 'De Linde' slaagt erin om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden en dit ondanks de toegenomen instroom van kinderen met zorg, hetgeen voorzeker weegt op de draagkracht van de school. Dat de instelling daarbij kan terugvallen op een gedreven team dat bereid is om uitdagingen aan te gaan en goede onderwijskwaliteit wil nastreven, biedt garanties voor een resultaatgerichte aanpak. De inspectie verleent dan ook een gunstig advies voor verdere erkenning en financiering.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De kleuteronderwijzeressen turven hun lesdoelen in de doelenlijst van het respectieve leerplan. Daardoor krijgen zij zicht op het aanbod van de verschillende domeinen. Zij sturen indien nodig bij om een harmonisch taalonderricht na te streven.
- Bij het uitwerken van thema's noteren de kleuteronderwijzeressen de passende leerplandoelen. In hun dagelijks planningsdocument verwijzen ze naar de domeinen binnen Nederlands. Ze gebruiken ook lijsten met streefwoordschat die evenwel niet sterk inzoomen op school- en instructietaal en waarvan meerdere teamleden aangeven dat ze niet meer sturend en daarom ook niet functioneel zijn.
- Het gebruik van meerdere bronnenboeken voor Nederlands versterkt het taalaanbod en verrijkt het talige milieu. Ook het materiaalaanbod en de klasinrichting met thematisch aangepaste lees- en luisterhoeken, dragen daartoe bij.
- In de groepen met de oudste kleuters is er pertinente aandacht voor ontluikende geletterdheid. De aandacht voor taalvaardigheidsonderwijs richt zich vooral op luisteren, spreken en taalschatverrijking. Daartoe werkt het kleuterteam met communicatiebevorderende werkvormen en middelen zoals de verteltafels en het digitale verhaal.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De thematische werking vormt in de kleuterafdeling de basis om een breed wereldoriënterend aanbod te verzekeren. Informatie uit diverse bronnenboeken stofferen de thema's. De kleuteronderwijzeressen verwijzen in hun klasboek naar de leerplandoelen en turven die ook om na te gaan of hun aanbod evenwichtig en harmonisch is en sturen bij zodat alle domeinen aan bod komen. Op die manier streven ze in sterke mate de leerplanrealisatie na.
- Wereldoriëntatie sluit direct aan bij de leefwereld van de kinderen. De klasinrichting met thematische verrijking van de hoeken prikkelt hun natuurlijke exploratiedrang. Er is een duidelijke graduele opbouw binnen het wereldoriënterend onderricht dat bij de jongste kleuters vooral is gebaseerd op exploreren en spelen en bij de oudsten meer en meer accenten legt op het begrijpen en duiden van de hen omringende wereld.
- De horizontale samenhang is – mede door de thematische werking - sterk in de kleuterafdeling. Daardoor krijgen de kinderen veel kansen om binnen alle leergebieden kennis van de wereld op te doen.
- Het is onduidelijk op welke wijze de kleuteronderwijzeressen nagaan of de leerlingen de specifieke competenties binnen dit leergebied hebben verworven. De beschreven observaties bieden daartoe weinig structuur en houvast.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Om zicht te krijgen op de kwaliteit van het taalonderwijs valt de school terug op diverse genormeerde tests, observaties, leerlingentaken en eigen en centrale toetsen. Via die laatste kan de school zich vergelijken met een Vlaamse referentiegroep. De school concludeert dat lezen prioritaire aandacht verdient. Ze introduceert daarom een nieuwe leesmethode en een specifieke leesmethodiek. De school meent te mogen stellen dat zij positieve effecten vaststelt via deze aanpak.
- Om de leerplandoelen te realiseren gebruikt de school meerdere leerpakketten. In de lagere afdeling vergelijken de leraren dat aanbod met de leerplandoelstellingen die zijn opgelijst per leerjaar in een eigen document. Het bijsturen van het aanbod is daar een gevolg van. Sommige domeinen krijgen daardoor extra aandacht of bepaalde onderwerpen worden geschrapt, verschoven naar een volgende klas of aangevuld.
- De jaarplannen – die evenwel voor luisteren en spreken niet zijn uitgewerkt – en de gehanteerde leerpakketten bewaken grotendeels de consecutieve opbouw en de continuïteit in het aanbod. Daarnaast is er geregeld informeel overleg tussen de leraren – meestal binnen de graad – hetgeen de verticale opbouw ten goede komt. Er zijn duidelijke schoolafspraken over de overheveling van niet geziene leerstof naar de volgende leergroep.
- Hoewel de leraren aangeven dat spreken en luisteren tijdens lesactiviteiten ruime aandacht krijgen, blijft het onduidelijk hoe de school voor deze domeinen de continuïteit en de gradatie in het oog houdt en de taalvaardigheidsprincipes daarop toepast.
- De school koos voor taalvaardigheidsonderwijs als pijler binnen het beleid voor gelijke onderwijskansen (GOK). Vooral de instroom van meer laagtaalvaardige leerlingen lag ten grondslag aan die keuze. Door het talige aanbod te maximaliseren via onder meer nieuwe methodiek, materiaal en het voorzien van klasinterne of –externe ondersteuning, toont de school aan dat zij veel belang hecht aan het leergebied Nederlands.
- De basisprincipes van taalvaardigheidsonderwijs zijn in mindere mate gekend en worden dan ook door de leerkrachten op diverse wijze vertaald in hun didactisch handelen. De aandacht voor de school- en de instructietaal, het vertrekken van motiverende taaltaken, het sleutelen aan de eigen leerkrachtvaardigheden om meer en rijkere talige situaties te creëren, komen zeker nog niet bij alle teamleden even sterk voor.
- De projecten op schoolniveau scheppen onderwijsleersituaties waarbij de horizontale samenhang sterk tot zijn recht komt en taalvaardigheidsonderwijs ruimere kansen krijgt.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Via de centrale toetsing stelt de lagere afdeling vast dat meerdere domeinen van wereldoriëntatie beduidend lager scoren dan mag worden verwacht. De school investeert nu in een verbetertraject waarbij ze ook de pedagogische begeleidingsdienst betreft. Leraren krijgen bijscholing om de nieuwe inzichten te implementeren. Op die manier kreeg het domein tijd al een consecutieve invulling en wordt het domein natuur dit schooljaar dito uitgewerkt.
- De lagere afdeling introduceerde voor wereldoriëntatie ook een nieuw leerpakket als 'kapstokmethode' met als hoofddoel te bewaken dat alle domeinen aan bod komen. Ook wil de school daarmee de verticale samenhang versterken en de leerplanrealisatie nastreven. Dat laatste is niet vanzelfsprekend gezien dit leerpakket enkel refereert aan de eindtermen en de leraren grotendeels zelf moeten instaan voor het aanbrengen van inhoud. Toch weet de school mogelijke hiaten te compenseren door de leerlijnen voor het domein tijd (en natuur) als ondersteunend en corrigerend te gebruiken.

- Uit onder meer de portfolio's blijkt dat projecten, leeruitstappen en extramurosactiviteiten eveneens het wereldoriënterend aanbod verrijken. Voor die laatste blijken de alternatieven voor de 'thuisblijvers' niet altijd even doordacht, aansluitend en compenserend te zijn.
- Via eigen tests trachten de leraren na te gaan of de leerlingen de leerstof beheersen. Er is daarbij nog veel verscheidenheid. Sommige leraren stellen haast exclusief kennisvragen, terwijl anderen ook sporadisch vaardigheden en attitudes toetsen of observeren. Of de leerlingen de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden kunnen transfereren naar andere situaties wordt nauwelijks nagegaan.
- Terwijl de aandacht voor het domein tijd (dagelijkse en historische) duidelijk zichtbaar is in de klasinrichting – overal hangen tijdlijnen die weliswaar nog aan functionaliteit kunnen winnen – is de aandacht voor ruimte en andere domeinen veel minder prominent aanwezig. In meerdere klassen is er voor geografische kaarten 'geen plaats' of ontbreken gewenste klassikale didactische elementen zoals bijvoorbeeld de windstreken.
- De meeste leraren streven een sterke horizontale samenhang na. Sommigen koppelen consequent doelen voor sociale vaardigheden aan de lessen wereldoriëntatie. Ook muzische vorming sluit doorgaans aan bij het lopende thema.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

6.1.2 Visie

6.1.3 Besluitvorming

6.1.4 Kwaliteitszorg

6.1.4.1 Zelfevaluatie

6.1.4.2 Kwaliteitssysteem

Vaststellingen

- De school neemt meerdere initiatieven om haar kwaliteit in kaart te brengen, te analyseren, te bewaken en te verbeteren. Ze organiseerde onder meer:
 - o een en schriftelijke leerlingenenquête die peilde naar het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen;
 - o functioneringsgesprekken die resulteerden in de verbetering van de schoolorganisatie;
 - o een hervorming van de klassenorganisatie met als doel lerarencapaciteiten efficiënter aan te wenden.
- Het analyseren van de leerlingresultaten bij tests en toetsen is aanleiding om onderwijskundige verbetertrajecten op te zetten. Voorbeelden daarvan zijn onder meer de introductie van leesvormen die leerwinst moet genereren en het uitwerken van leerlijnen voor de domeinen tijd en natuur binnen wereldoriëntatie in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst.
- Teamleden vinden bepaalde structuren bevorderend voor de eigen professionaliteit en geven ook aan dat ze daardoor op schoolniveau de onderwijskwaliteit versterken. Ze verwijzen daarbij naar onder meer het inschakelen van externe expertise, de organisatie van bijscholing, het maandelijks overleg met de zorgcoördinator, de multidisciplinaire overlegmomenten en de werkmomenten tijdens de lerarenvergaderingen.
- De school besteedt vooralsnog weinig aandacht aan de normstelling bij het opzetten van verbetertrajecten. Operationele streefdoelen komen minder voor waardoor de effectenmeting eerder gebeurt vanuit perceptie.
- De school kan buigen op een intern netwerk dat op gestructureerde wijze de pedagogisch-didactische kwaliteitsverhoging aanstuurt. Het verzekert de noodzakelijke deskundigheidsbevordering.

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De laatste jaren merkt de school een toename van laagtaalvaardigen en (neven)instromers met leerproblematiek en –achterstand. Dat dwingt het team om een zorgvisie gestalte te geven waarbij ook het welbevinden van de kinderen een belangrijke plaats inneemt. De school participeert ook aan het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) en ent daarop een werking op het niveau van de school, de leerkrachten en de leerlingen. Voor die laatste is er een stappenplan dat de begeleiding beschrijft van leerlingen met zorg. De klasleraar is daarbij de hoofdverantwoordelijke en de eerstelijns hulpverlener. Hij begeleidt de leerlingen binnen het onderwijsleertraject zoveel als mogelijk, indien nodig geïndividualiseerd. Differentiatie krijgt vorm via ander meer momentane ondersteuning, hernieuwde instructie, groeps- en partnerwerk en individualisering. Ook de zorgleraren werken sterk leerlingbetrokken, soms preventief en vaak remediërend.
- In het algemeen heerst op school een positief klasklimaat en een fijne sfeer die de basis vormen voor een uitdagende leeromgeving waar leerlingen kansen krijgen tot zelfrealisatie in een socialiserende context.
- Zeker voor lezen probeert de school sterk gedifferentieerd te werken. Het gebruik van ondersteunende lees- en leerstrategieën, de aanschaf van nieuwe leesmethodes, de toepassing van specifieke methodiek zoals tutor-, partner- en ralfi-lezen blijken hun effect te hebben. Leraren geven aan dat het technische leesniveau van de leerlingen significant stijgt, zo blijkt ook uit de testen voor technische leesvaardigheid.
- Om eventuele leervorderingen, -stagnatie of –uitval te detecteren, vallen de leraren terug op observaties en taakresultaten en beschikken ze ook over genormeerde tests (onder meer technische leesvaardigheid en spelling) die meermaals per jaar worden afgenomen en geanalyseerd. Meerdere leraren stellen zich vragen bij de betrouwbaarheid van sommige tests omdat ze ook inzoomen op niet-geziene leerstof.
- Voor additionele leerlingenbegeleiding kunnen de klasleraren terugvallen op de GOK- en de zorgleraren. Die helpen zowel klasintern als –extern door leerlingen individueel of in kleinere groepen te begeleiden.
- Een aantal documenten, procedures en structuren onderbouwen de efficiëntie van de zorgverstrekking. Zo zijn er onder meer:
 - o de planningsdocumenten met ruimte voor het invullen van de rubriek evaluatie en observatie;
 - o het maandelijks zorgoverleg tussen de klasleraren en de zorgcoördinator waarbij kinderen worden besproken en tips worden gegeven voor differentiatie en remediëring;
 - o het trimestriële multidisciplinaire overleg (MDO);
 - o het gebruik van een handelingsplan om de uitvoering van de zorgverstrekking concreet te omschrijven, te sturen en te evalueren;
 - o het bijhouden van een individueel leerlingendossier.

Ze zijn evenwel niet alle even efficiënt. Nog weinig leraren slagen erin om een concrete en operationele zorgvraag of aanpak te formuleren. Ook de notities van observaties in de planningsdocumenten en in het individuele leerlingendossier getuigen van weinig systematiek en lijken niet gebruiksvriendelijk, waardoor het moeilijk is om deze data effectief en efficiënt te gebruiken. Leraren stellen dan ook wel de functionaliteit ervan in vraag.

- Voor diepere zorgproblematiek vraagt de school bijkomende expertise aan het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). De ouders worden daarbij consequent betrokken. Meestal volgen die leerlingen buitenschools een traject bij externe hulpverleners (logopedisten, kinesisten), krijgen ze geïntegreerd onderwijs (gon) of worden ze doorverwezen naar het buitengewoon onderwijs.

6.4.2.3 Loopbaanbegeleiding

6.4.2.4 Sociale en emotionele begeleiding

Vaststellingen

- De 'Linde' slaagt erin een structuurduidelijke schoolorganisatie met een positief klasklimaat te scheppen. Dat vormt de basis voor een aangename leer- en leefomgeving, waardoor de kinderen zich goed voelen. Dat blijkt ook uit een recent gevoerde enquête bij leerlingen die positieve resultaten weergaf.
- De sociaal emotionele begeleiding uit zich in diverse initiatieven. Zo zijn er onder meer
 - o de maandthema's die verwijzen naar sociale vaardigheden en wenselijk gedrag en in elke klas worden verankerd in de 'lindeboom';
 - o de thema's binnen wereldoriëntatie gerelateerd aan sociaal emotionele items zoals gevoelens, en seksuele opvoeding;
 - o het gebruik van specifieke leerpakketten in de kleuterafdeling;
 - o de bekrachtiging van wenselijk gedrag via diverse beloningssystemen en vrij consequente aanpak van ontoelaatbaar gedrag;
 - o het betrekken van ouders en/of clb bij sociaal-emotionele problematiek;
 - o de alertheid van de school inzake rouw- en mogelijke pestproblematiek.
- Op school zijn er 'groene leraars' die de specifieke zorgvragen van de collega's over sociaal-emotionele ontwikkeling opvangen en daarop een antwoord trachten te geven. Ze zijn naast de klasleraar ook de eerste aanspreekpunten voor kinderen met sociaal-emotionele vragen. Ook binnen de leerlingenraad die maandelijks samenkomt, worden wel eens sociaal emotionele onderwerpen besproken.
- Anders dan voor de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen, kan de school – behalve voor de jongste kleuters - niet terugvallen op een systematiek die de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen duidelijk in kaart brengt. De vele, meestal momentane, aantekeningen over het gevoelsleven van de leerlingen, hun sociale vaardigheden en competenties, zijn daardoor minder efficiënt.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De teamleden zijn vertrouwd met de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen. Ze gebruiken die laatste als bronnenboek en referentiekader hetgeen zich weerspiegelt in diverse functionele documenten.
- De school weet vanuit externe evaluatie doelgericht de zwakke punten aan te pakken. De introductie van een 'kapstokpakket' voor wereldoriëntatie helpt een evenwichtig, harmonisch en volledig aanbod te plannen en daarin de verticale samenhang te bewaken. Daartoe zijn ook de uitgewerkte leerlijnen voor tijd (en natuur in aanmaak) een meerwaarde. Die helpen ook om de leerplandoelen voor wereldoriëntatie te realiseren.
- Net als voor wereldoriëntatie, zet de school een doordacht verbetertraject op voor Nederlands. Het team weet via nieuwe leesmethodes en bijzondere leesmethodiek op een effectieve wijze het technisch lezen te optimaliseren, zo blijkt ook uit de testen voor technische leesvaardigheid. Leesbevordering en leesplezier worden hierbij niet vergeten.
- Rekening houdend met de veranderende instroom krijgt leerbegeleiding expliciete aandacht. De school valt terug op een zorgsysteem dat inzet op drie niveaus - school, leerkrachten en leerlingen – en dat de klasleraar als hoofdverantwoordelijke en eerstelijnszorgverstreker ziet. Er is bovendien een sterke leerlingengebonden ondersteuning via zorg- en GOK-leraren.
- De school besteedt heel wat aandacht aan sociaal-emotionele begeleiding. Er is daarvoor een brede basis bij de leraren die via tal van individuele en schoolse initiatieven inspelen op de dynamisch-affectieve ontwikkeling van de leerlingen. Het ordelijke leef- en leerklimaat draagt ook daartoe bij.
- De school is zich ervan bewust dat interne kwaliteitszorg een belangrijk gegeven is om goede onderwijsoutput te realiseren. Meerdere initiatieven tonen aan dat de school facetten van haar uitvoering evalueert, ze de resultaten analyseert en bijstuurt of verankert.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het formuleren van relevante en operationele doelen voor wereldoriëntatie en Nederlands als aanzet om goed afgewogen effecten te bereiken, is zeker niet bij alle teamleden even sterk. De reflecties in het klasboek zijn ook nog zelden aanleiding om doelgericht bij te sturen. Ook bij het toetsen overwegen 'kennisvragen' en krijgen vaardigheden en attitudes in het algemeen minder aandacht. Of de leerlingen de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden kunnen transfereren naar andere situaties wordt nauwelijks nagegaan.
- De teamleden definiëren taalvaardigheid erg divers. De toenemende instroom van leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands verplicht de school meer inzicht te verwerven in de taalproblematiek en de principes van taalvaardigheidsonderwijs. De talige communicatie en het didactische handelen van de teamleden zijn daar nog niet altijd op geënt.
- Binnen het bewaken van de onderwijskwaliteit is de normstelling slechts uitzonderlijk duidelijk en afgebakend. Daardoor steunt het meten van de kwaliteit nog te sterk op perceptie.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Erik Kortleven

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: Rudi Wouters